

Het rendement van Brede scholen

Zijn investeringen in BS maatschappelijk gezien zinvol?

Veroni Larsen

Agenda

- 1 Achtergrond onderzoek i.o.v. OC&W
- 2 Input: Inventarisatie van beoogde effecten
- 3 Model: MKBA als methode
- 4 Output: ‘Cockpit’ met resultaten
- 5 Conclusie:
 - Het maatschappelijke rendement
 - De verdeling over de betrokken partijen

1. Achtergrond onderzoek

Aanleiding:

- Veel effecten worden toegeschreven aan de BS
- Nog geen systematische effectstudies
- Wel inzicht gewenst in de opbrengsten van de *mogelijke* effecten

Vraagstelling OCW:

- Staan de extra inspanningen en investeringen in BS in verhouding tot de (beoogde) maatschappelijke baten?
- Ofwel: wat is het maatschappelijk rendement van BS?

Opdracht Berenschot, Oberon en Atlas voor gemeenten:

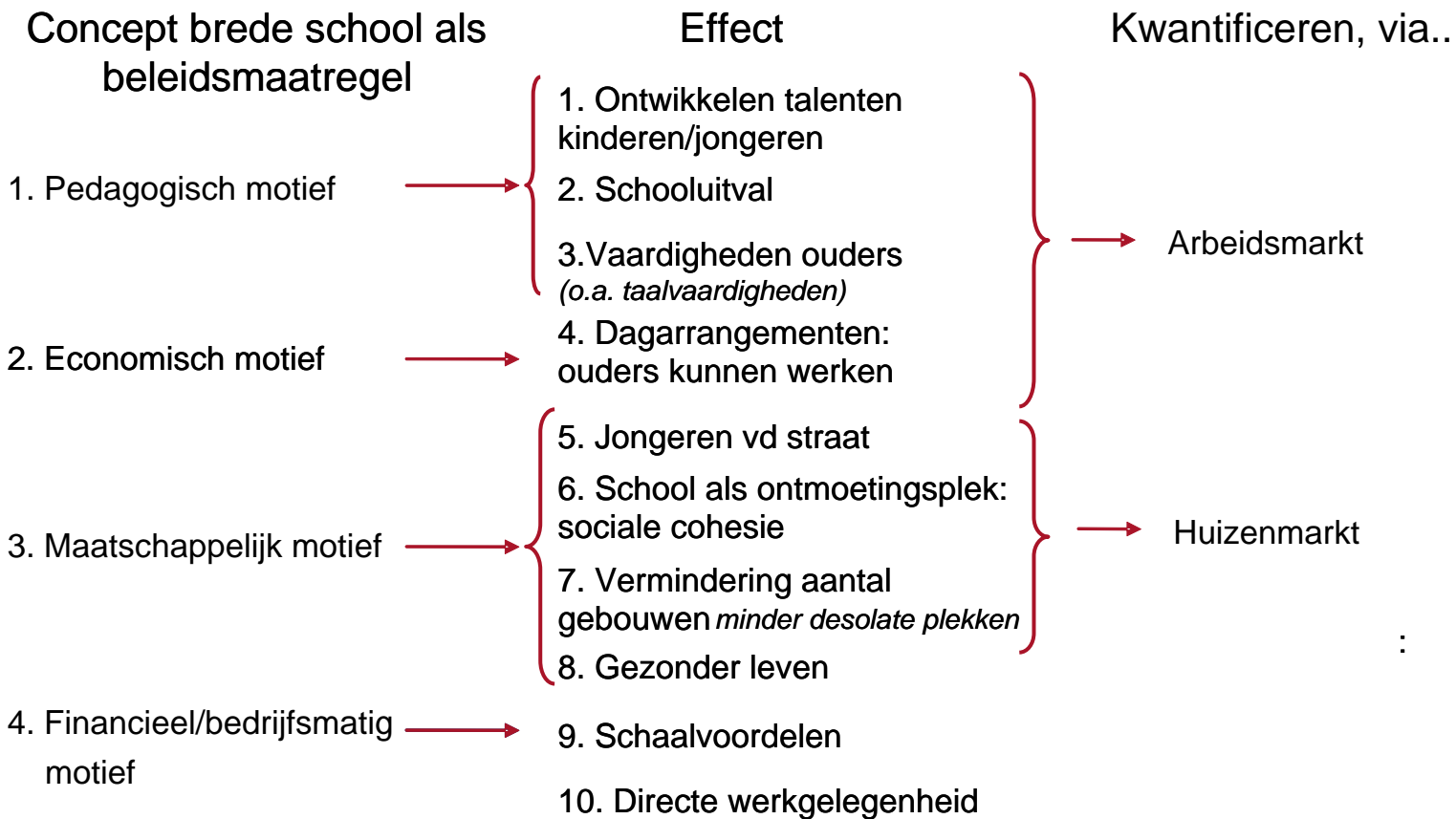
Voer een (kengetallen) MKBA uit voor de Brede school

2. Input: beoogde effecten BS

1. Wat zien en leren we uit de praktijk?
 - Anne-Marie van Gerwen, locatiedirecteur
Andreasschool in Tilburg
2. Inventarisatie onder deelnemers:
 - Welke effecten zien de deelnemers?
3. Overzicht gemodelleerde effecten:

2. Input: gemodelleerde effecten

3. Model: MKBA als methode

MKBA als methode:

- Een MKBA brengt op systematische wijze in beeld wat de maatschappelijke kosten en baten van gebeurtenissen (investeringen) zijn t.o.v. een nulalternatief.
- Alle zaken met een marktprijs worden meegenomen
- Oorspronkelijk gebruikt bij grote infrastructurele investeringen
- Steeds vaker toegepast binnen sociale domein

Kengetallen MKBA voor de Brede School:

- Toepassing voor investeringen in BS voor PO en VO
- Hypothetische 'modelschool': 4 type Brede Scholen:
 - type 1: kleine MFA (omvang ongeveer 300 leerlingen)
 - type 2: grote MFA (omvang ongeveer 1000 leerlingen)
 - type 3: kleine netwerkorganisatie
 - type 4: kleine VO (vmbo met 500 leerlingen)

In wel of niet in een achterstandswijk

3. Model: MKBA-schema voor effecten

Directe effecten:

Onderwijsmarkt:

1. Ontwikkelen talenten kinderen/jongeren
2. Minder Schooluitval

Indirecte effecten

Arbeidsmarkt:

3. Dagarrangementen: ouders kunnen werken
4. Vaardigheden ouders (o.a. taalvaardigheden)
5. Directe werkgelegenheid

Vastgoedmarkt:

6. Schaalvoordelen MFA

Externe effecten

Leefbaarheid en veiligheid:

7. Reductie overlast jongeren agv minder schooluitval
8. En agv langere schooltijden
9. Toename sociale cohesie: school als ontmoetingsplek
10. Reductie potentiële hangplekken

Huizenmarkt

Gezonder leven:

11. Meer beweging en gezonder leven

PM (via oa ziektekosten, ziekte verzuim,..)

3. Model: Directe effecten

Input:

- % zonder startkwalificatie
- % met mbo kwalificatie (3/4)
- % met hbo-diploma
- % met wo-diploma

Nulsituatie

47%
23%
20%
11%

Effect BS

42%
25%
22%
12%

Baten:

- Hogere inkomens hele levensloop en meer kans op werk
- Besparingen alternatieve scholingstrajecten ed. a.g.v. minder uitstroom zonder startkwalificatie.

Resultaat (bedrag x 1.000):

NCW	MFA PO -klein-	MFA PO -groot-	Netwerkorg PO –klein-	MFA VO
Totale baten directe effecten	€ 2.100	€ 7.000	€ 2.100	€ 8.300

3. Model: Indirecte effecten

Input BS:

- % ouders dat participeert
- % ouders meer (taal)vaardigheden

Effect BS

10%

2%

Baten:

- meer werkende ouders a.g.v. dagarrangementen
- hogere lonen en vermeden kosten a.g.v. vaardigheden ouders
- extra werkgelegenheid voor laagopgeleiden als gevolg van extra BS-activiteiten voor kinderen, ouders en buurtbewoners
- schaalvoordelen in ruimtegebruik, onderhoud en exploitatie MFA

Resultaat (bedrag x 1.000):

NCW	MFA PO -klein-	MFA PO -groot-	Netwerkorg PO –klein-	MFA VO
Totale baten indirecte effecten	€ 100	€ 200	€ 100	€ 200

3. Model: Externe effecten (1)

Input BS:

- % minder schooluitval
- Aantal uren per week extra op school
- deelname buitenschoolse activiteiten
- % kinderen dat meer beweegt

Effect BS

5%

8

30%

10%

Baten:

- Minder jeugdcriminaliteit en overlast door jongeren a.g.v.:
 - gevarieerder onderwijs en minder schooluitval
 - langere schooltijden
- Meer sociale cohesie en onderling vertrouwen in de wijk
- Een betere fysieke en mentale gezondheid van jongeren en (participerende) ouders (P.M.).

Resultaat (bedrag x 1.000):

NCW	MFA PO -klein-	MFA PO -groot-	Netwerkorg PO –klein-	MFA VO
Totale baten externe effecten	€ 300	€ 1.100	€ 300	€ 500

3. Model: Directe kosten

Overzicht jaarlijkse meerkosten:

	Kleine MFA	Grote MFA	Netwerkorg	MFA VO
Personeel:				
– Management*	€49.000	€49.000	€49.000	€61.600
– Beheer	€25.000 /1fte	€75.000 /3fte		€75.000 /3fte
Exploitatielasten	€50.000	€100.000		€100.000
Activiteiten/werkbudget	€15.000	€30.000	€15.000	€50.000
Huisvesting	0	0	0	0

* gedurende eerste 5 jaar

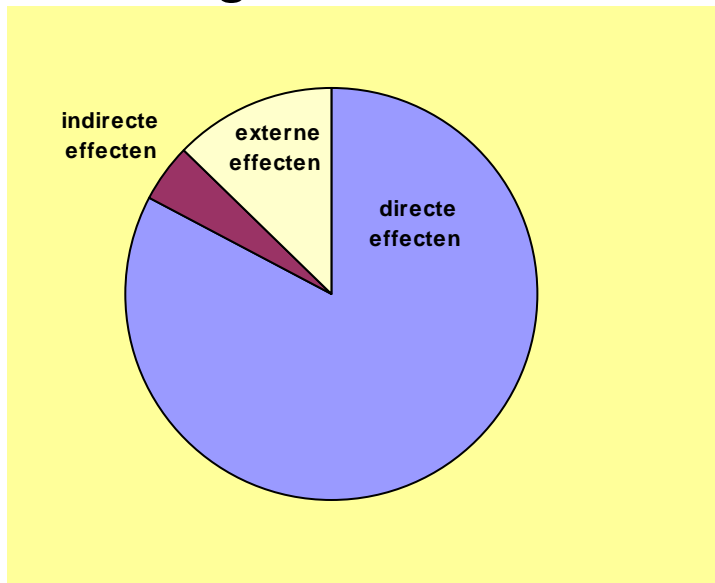
Resultaat (bedrag x 1.000):

NCW	MFA PO -klein-	MFA PO -groot-	Netwerkorg PO –klein-	MFA VO
Totale kosten	€ 1.700	€ 3.700	€ 500	€ 3.000

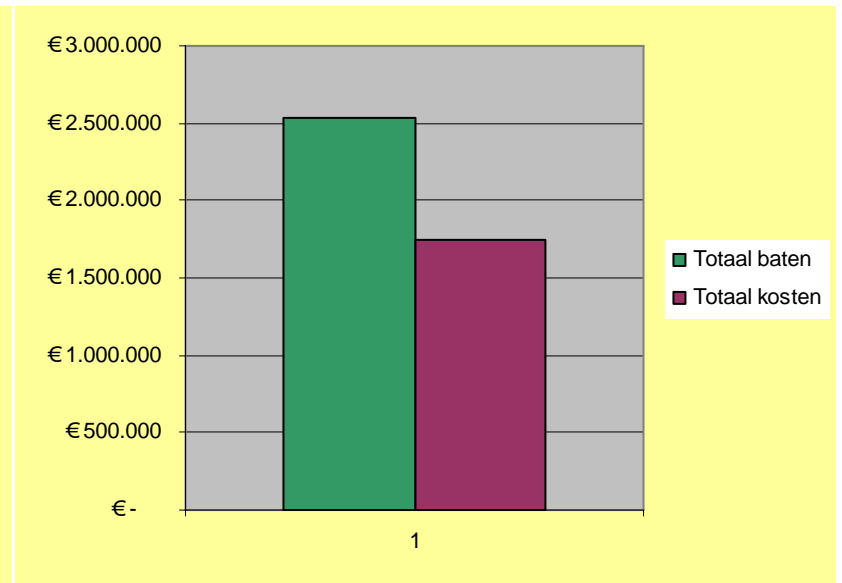
3. Model: Overzicht

Resultaat kleine BS in PO MFA in achterstandswijk:

Verdeling baten

Overzicht kosten en baten

4. Output: spelen met de 'cockpit'

Invoer effecten/kosten BS en resultaten veld:

Invoer effecten BS

	INVOER
percentage minder uitval	5,0%
percentage van vo naar vmbo (nulsituatie: 62%)	60%
percentage van vo naar havo/wvo (nulsit: 38%)	40%
percentage ouders dat participeert	10%
percentage ouders dat extra onderwijs krijgt	2%
percentage ouders dat (beter) Nederlands spreekt	2%
percentage kinderen dat meer beweegt	10%
aantal uren per week extra op school	8
effect reductie vestigingen	nee

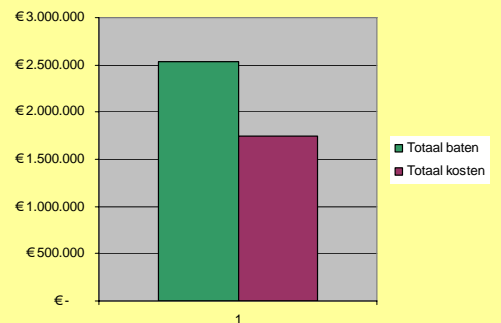
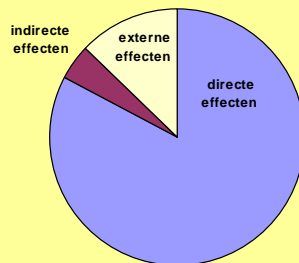
Invoer kosten BS

probleemwijk	ja
omvang school MFA	klein ja
aantal kinderen 0-4	50
aantal kinderen 4-12	300
aantal kinderen voorschoolse opvang	20
aantal kinderen tussenschoolse opvang	96
aantal kinderen naschoolse opvang	34
aantal kinderen langer op school	90
aantal jongeren groep 7 en 8	23

	NCW
Totale baten directe effecten	€ 2.099.255
1 hogere lonen jongeren	€ 1.962.775
2 vermeden kosten agv uitval jongeren	€ 136.480
Totale baten indirecte effecten	€ 110.932
3 meer werkende ouders agv dagarrangement	€ 29.809
4 hogere lonen en vermeden kosten agv toename vaardigheden	€ 2.271
5 directe werkgelegenheid	€ 78.852
6 schaalvoordelen MFA	€ -
Totale baten externe effecten	€ 323.575
7 vermeden kosten justitie agv minder schooluitval	€ 65.196
9 besparing criminaliteit in de wijk agv minder uitval	€ 112.127
8 reductie overlast jongeren agv langere schooltijden	€ 33.289
10 reductie overlast jongeren door samenvoeging en verbetering sch	€ -
11 verbetering sociale cohesie	€ 112.963
12 betere fysieke en mentale gezondheid van jongeren	€ -
Totaal baten	€ 2.533.761

Totale directe kosten	€ 1.747.416
1 Totale kosten investering	€ -
2 Totale kosten personeel	€ 643.474
3 Totale kosten exploitatie	€ 849.186
4 Totale kosten activiteiten/middelen	€ 254.756
Totaal kosten	€ 1.747.416

Saldo (baten minus kosten) € 786.346
Rendement 45%

5. Conclusie: Het maatschappelijk rendement?

Uit de MKBA volgt – onder de gemaakte aannames - dat:

- investeringen in de Brede School in achterstandswijken vanuit maatschappelijk oogpunt aantrekkelijk zijn.
- de analyse in een kleine BS in het PO in een niet-achterstandswijk neutraal lijkt te zijn.

Brede School	Totaal saldo
Kleine PO School - MFA (in achterstadswijk) (Minder dan 300 leerlingen)	0,8 Miljoen Euro
Grote PO School- MFA (in achterstandswijk) (Ongeveer 1000 leerlingen)	4.6 Miljoen Euro
PO in niet-achterstandswijk	Neutraal
Kleine VO School achterstandswijk	6 Miljoen Euro

5. Conclusie: Verdeling over partijen

Verder zien we:

- de maatschappij als grote 'winnaar'
- –zonder oog voor lokale verschillen- negatief uitvallende effecten voor de organisaties binnen de BS

